

کانون وکلای دادگستری استان سمنان

بسمه تعالی

شماره: ۵۶۱۶-۱-۸

تاریخ: ۱۴۰۳/۰۷/۰۴

حضرت آیت الله محسنی اژه‌ای

ریاست محترم قوه قضاییه جمهوری اسلامی ایران

سلام علیکم؛

ابتدا ضمن احترام از حضور حضرت عالی در استان سمنان و توجه ویژه شما به این استان قدردانی می‌نمایم. در این نامه، مایلیم دغدغه‌ها و پیشنهادات جامعه حقوقی به‌ویژه کانون وکلای دادگستری استان سمنان را در خصوص قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار و اثرات نامطلوب آن بر حرفه وکالت با شما در میان بگذارم.

قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار، به‌ویژه ماده ۵ این قانون که آزمون وکالت را به‌صورت سالانه و با معیارهای خاصی تحت نظارت سازمان سنجش برگزار می‌کند، اگرچه شاید در ظاهر به‌منظور گسترش دسترسی عمومی به حرفه وکالت وضع شده باشد، اما نتایج این قانون در استان ما نشان داده است که این شیوه جذب وکیل، متناسب با نیازهای حقوقی جامعه نیست؛ آمارهای کارشناسی شده حوزه حقوق، در طی دو سال اخیر بیش از ۳۰۰ کارآموز وکالت در استان سمنان جذب شده‌اند؛ در حالی که نیاز به وکیل در این استان بسیار کمتر از این تعداد است. امروزه، ۰۰ درصد وکلای دادگستری استان بیکار هستند و برخی حتی قادر به تمدید پروانه خود نیستند.

این مسأله تنها به وکلای بیکار محدود نمی‌شود، بلکه به کیفیت خدمات حقوقی و حضور در دستگاه قضایی نیز صدمه جدی می‌زند. وکالت، برخلاف آنچه در قانون تسهیل آمده است، یک حرفه‌ی عادی کسب و کار نیست؛ بلکه بخشی از حقوق ملت است که به‌طور مستقیم با حق دفاع مردم و تضمین دادرسی عادلانه در ارتباط است. در اصل ۳۵ قانون اساسی، وکالت به‌عنوان حقی مستقل برای شهروندان به رسمیت شناخته شده است و نباید هیچ قوه‌ای در این موضوع دخالت کند. استقلال نهاد وکالت یکی از الزامات حیاتی برای حفظ حقوق مردم و اجرای عدالت است.

همچنین، با نگاهی به شرایط بین‌المللی و تأثیر استقلال وکالت بر رتبه‌بندی سرمایه‌گذاری خارجی، ما می‌بینیم که نظام قضایی مستقل و وکلای مستقل از عوامل کلیدی جذب سرمایه‌گذاران خارجی هستند.

کانون وکلای دادگستری استان سمنان

بسمه تعالی

شماره: ۵۶۱۶-۱-۸

تاریخ: ۱۴۰۳/۰۷/۰۴

سازمان آنگتاد که کشورها را از نظر میزان ریسک سرمایه‌گذاری رتبه‌بندی می‌کند، به طور خاص به استقلال نهادهای حقوقی از جمله وکالت اشاره می‌کند. عدم وجود استقلال نهاد وکالت، به معنای افزایش ریسک سرمایه‌گذاری است و این مسأله نه تنها به اقتصاد کشور بلکه به زندگی روزمره مردم نیز آسیب می‌رساند.

از دیگر پیامدهای استقلال نهاد وکالت را موضوع سرمایه‌گذاری خارجی (آنگتاد) به عنوان کنفرانس توسعه و تجارت سازمان ملل متحد از ارکان فرعی سازمان ملل متحد محسوب می‌شود که در حال حاضر ۱۹۵ کشور عضو آن هستند. دولت جمهوری اسلامی ایران نیز سالیان متمادی است عضو این نهاد شده است. یکی از وظایف (آنگتاد) این است که کشورها را از نظر میزان ریسک سرمایه‌گذاری رتبه‌بندی می‌کند. هرچه میزان ریسک سرمایه‌گذاری در یک کشور کمتر باشد، سرمایه‌داران خارجی اشتیاق بیشتری به سرمایه‌گذاری در آن کشور دارند. (آنگتاد) ۱۷ هدف را به عنوان اهداف توسعه پایدار (development goals sustainable) ارزیابی می‌کند و بررسی و گزارش آن را به سازمان ملل متحد ارائه می‌کند. یکی از این اهداف، نظام قضایی مستقل و کانون وکلای دادگستری مستقل است. جالب اینکه وقتی سرمایه‌گذاران خارجی می‌خواهند در یک کشور سرمایه‌گذاری کنند، بر اساس گزارش منتشره آنگتاد تصمیم می‌گیرند که آیا در آن کشور سرمایه‌گذاری کنند یا خیر.

بر این اساس اگر در یک کشور استقلال نهاد وکالت به رسمیت شناخته نشود، آن کشور در مسیر توسعه پایدار قرار ندارد و به دلیل افزایش ریسک سرمایه‌گذاری، اقبالی به سرمایه‌گذاری در آن کشور وجود ندارد و متضررین اصلی این موضوع مردم هستند.

نکته مهم دیگر آن که یکی از حقوق مردم حق بهروری از مقتضی و عالم است است، وکیل هم عالم است و مردم حق دارند از علم وکیل استفاده کنند. چرا که وکیل به سبب اینکه هم‌تراز قاضی و به همراه قاضی باید در یک پرونده نظر دهد تا احقاق حق صورت گیرد حتما مستلزم وجود سطح علمی متناسب با قاضی می‌باشد، تصور می‌شود که برخی از این تکالیف که ایجاد شده یک مقدار حقوق را لطمه‌دار می‌کند نه اینکه احیا نمی‌کند بلکه حق را ممکن است تضییع کند و لازم است این موارد اصلاح شود. متأسفانه قانونی که اخیراً در مجلس شورای اسلامی تصویب شد

کانون وکلای دادگستری استان سمنان

بسمه تعالی

شماره: ۵۶۱۶-۱-۸

تاریخ: ۱۴۰۳/۰۷/۰۴

یعنی قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار، به گونه‌ای است که برخی حوزه‌ها حرفه وکالت را با شغل اشتباه گرفته‌اند در حالی که وکالت مستقیماً با حقوق مردم سروکار دارد. یکی از ارکان اساسی و شاخص‌های مهم جامعه جهانی برای شناخت توسعه یک کشور، آمار پایین سرانه وکیل در آن کشور، استان و شهر است. در حالی که برخی از نمایندگان محترم مجلس بدون توجه به این شاخصه مهم تنها در پی افزایش تعداد وکلای دادگستری هستند. تعداد بالای وکیل در استان نشان از بیماری مزمن آن جامعه و شهر است.

متأسفانه در اثر اجرای این قانون و به موجب مجوزی که برای تسهیل کسب و کارها صادر شده، نزدیک به ۲ الی ۳ هزار نفر به جز وکلای دادگستری به کارشناسان نیز اضافه شده است در حالی که در بسیاری از حوزه‌ها نیاز نیست. مثلاً در حوزه ثبتی ما نیاز به کارشناسان توانا و کارآموزده داریم، مانند بسیاری از حوزه‌ها که در آن نقص داریم، اما می‌توانیم این نقایص را از طریق دیگری جبران کنیم، اما این قانون تکلیف کرده به میزان مصوب باید وکیل و کارشناس اضافه کنیم و این چالش بزرگی ایجاد می‌کند و چه بسا حق مردم ضایع شود.

از این رو، درخواست ما از مسئولین محترم این است که در بازنگری قانون تسهیل، به حرفه وکالت به‌عنوان بخشی از نظام حقوقی و قضایی نگاه شود و آن را از چارچوب کسب و کارهای معمول خارج سازند. همچنین پیشنهاد می‌کنم، به جای استفاده از معیارهای کمی برای جذب وکیل، نظام جذب را بر اساس نیاز واقعی و تعداد پرونده‌های قضایی در استان‌ها تنظیم کنیم و نماینده‌ای از کمیسیون قضایی مجلس نیز به کمیسیون تعیین تعداد کارآموزان وکالت اضافه شود تا نظارت دقیق‌تری بر این روند داشته باشیم.

با این کار، نه تنها عدالت و حقوق مردم تضمین خواهد شد، بلکه حرفه وکالت به مسیر صحیح خود در جامعه بازخواهد گشت.

والسلام علیکم ورحمه الله و برکاته

سیدحسین حسینی

رییس کانون وکلای دادگستری استان سمنان